

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre ... 6 korona.
Égész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Optimizmus és pesszimizmus.

Irta: Argus.

Két véglet. Határozott, megingathatatlan bizakodás minden iránt arra nézve, hogy amit teszünk vagy tenni akarunk, remélünk vagy várunk: csak jól sikerülhet. Ez az egyik: az optimizmus.

A másik, a pesszimizmus, éppen ellentéte az előbbinek, vagyis: a sötét reménytelenség. Mindentől, mindenkitől, mindenből és mindenről csak rosszat hinni és várni. Sikertelennek és eredménytelennek látni és hinni szándékunk, tervünk, munkánk jövőjét.

Az előbbivel jellemezhetem azt a közleményt, amely a Csendőrségi Lapok folyó évi 17. és 18. számában «A cigányügyről» cím alatt megjelent.

E közlemények minden sorából a legteljesebb optimizmus árad felénk ott, ahol a vonatkozó belügyminiszteri rendeletről várható eredményről szól. Annyi és oly erős bizakodás van benne, hogy szinte jól esik nekünk csendőröknek hinni és remélni azt a sok jót és üdvöt, amely az említett rendelet végrehajtása nyomán fakadhat.

Minket csendőröket érdekel ez legjobban. Több mint 30 év óta nekünk van a legtöbb bajunk a cigányügy rendezetlenségével, vagy ha úgy tetszik, a rendezetlen cigányokkal.

Hiszen van a cigánnyal baja mindenkinek. Hatóságoknak és az ország egész lakosságának egyaránt. De mégis legtöbb van nekünk csendőröknek, mert a hatóságok és a lakosság is csak mihozzánk fordulnak, ha a cigányokkal baj van. A csendőrség intézi azt elrendesen legalább annyira, amennyire az a csendőrségre illetékes.

Éppen ebből a sok bajból következtetve, mi nem lehetünk olyan határtalan optimizmussal a rendelet eredményessége iránt. Sőt, ha a cigányokkal való bajlódásunk során szerzett tapasztalataink alapján mérlegelnék a dolgot, az eredmény talán éppen a pesszimizmus lehetne.

Mi azonban nem követhetjük sem az egyiket, sem a másikat. Nem lehetünk, nem akarunk lenni sem optimisták, sem pesszimizisták. Inkább megmaradunk a két véglet közé eső arany középuton s reménykedve reméljük: hátha sikerül.

Ha sikerül, utódainknak lesz kevesebb bajuk. Ha nem sikerül, átvesznek ők is egy, évszázadokon át sikertelenül folytatott s eddig még mindig befejezetlen munkát. De több bajuk nem lesz vele, mint nekünk és elődeinknek volt.

Pesszimizisták tehát nem lehetünk. Ellenben optimisták lehetnénk. Mert ha évszázadokon át folytatott kísérletezés után végtére mégis sikerült a repülés problémáját megoldani, miért nem sikerülhetne a cigánykérdés megoldása is egyszer valakinek. Elvégre a felfedezések és az újabb és újabb sikeres találmányok korszakát éljük. A sok felfedezés és feltalálás között nem volna csoda, ha eltalálnánk egyszer a cigánykérdés megoldása is. A kérdés csak az: vajjon e mostani rendelettel-e vagy talán majd egy másikkal?

De fogas kérdés még az is, hogy: mennyi idő alatt oldódik meg ez a probléma? Mert köztudomásu, hogy csak az sikerül legjobban, ami hamar sikerül. Ellenben, ha sokáig huzódik, félő, hogy elposványosodik az ügy és marad minden a régiben.

Tagadhatatlan, hogy a rendelet intencziói a lehető legjobb akarattal kecsgetetik a megszelidíteni szándékolt félvad cigányokat. És, ha ezek nem volnának olyan csökönyösek s nem ragaszkodnának olyan elszántsággal ősi szokásaikhoz, hát csakis ilyen jövővel való kecsgetés mellett lehetne őket állandó letelepülésre szoktatni.

Egyik kézben kenyér, a másik kézben — engedetlenség esetére — a fenyíték, de ez is a leghumánusabb mértékben, a fokozatos rendszer szerint alkalmazva.

Csak az a sok «de» és az a sok «ha» ne volna, ami a rendelet végrehajtásáig még fel fog vetődni.

Nem akarok elébe vágni az eredményeknek, de (már is egy «de») az bizonyos, hogy ennek a rendeletnek az óhajtott végrehajtása csak az esetben sikerülhet, ha (most meg egy «ha») a cigányok kóborlásait megakadályozandó, a hatóságokkal és a csendőrséggel karöltve közreműködnek a lakosság is és a bizonyára hosszasabban tartó küzdelemben egyik se unna bele.

A rendelet pedig, amint a közleménybeli kivonatból kivehető, mitsem szól a lakosságról. Csak a hatóságok és a csendőrség kötelességeiről intézkedik. Pedig hát a lakosság kedvező magatartása óriási befolyással lenne a polgárosítás megkönnyítésére.

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserélése. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

Igaz ugyan, hogy a lakosságnak külön rávonatköző rendelkezés nélkül is kötelessége a hatóságokat és a csendőrséget ebben a cigányügyben támogatni. Ez teljesen önként értetődő kötelesség, Ennek elmulasztását azonban passzív magatartásával is megteheti a lakosság anélkül, hogy ezért törvényileg felelősségre vonható.

Erre vonatkozólag igen jellemző példa az alábbi eset:

Éppen a dánosi rablógyilkosságban részessé vált egyik cigánykaravánnal történt, a rablógyilkosság előtt 8—10 nappal a kiskunfélegyházai határban, hogy a két helyen lopást, egy helyen pedig csekélyebb jelentőségű rablást elkövetett és az utszéli tanyák között szétszórtan csavargó ezt a karavánt, az idejekorán értesített csendőrség egy két főből álló járőre meglepte s összetereelvén annak tagjait, elfogottnak jelentette ki, s hogy minden nagyobb nehézség nélkül bekísérhesse az ez ellen tiltakozó karavánt, a férfi cigányokat meg akarta bilincselni, aminek azonban úgy a férfiak, mint az asszonyok nagy láрма közben egyenesen ellenszegültek.

Ekkor vagy négy tanyai lakost vett maga mellé a járőr és az egész karavánt egyik közeli tanyába kísérte. Ott a lármázó, sivalkodó nőket és gyermekeket — lehetek 15-en — az istállóban helyezte el, két vasvillás, erős, fiatalembert állítván az ajtóba, hogy a harcziás viselkedésü 5—6 asszony kitódulását megakadályozzák. Ők pedig a másik két parasztember segítségével a cigány férfiak megbilincseléséhez fogtak.

Elsőnek a híressé vált Balog Tuta került sorra. Ez nyavalyatörést színlelvén, nagyhangu ordítás közben földre vetette magát, mire az istállóban levő asszonyok nagy sivalkodás közben, hogy megölték a Tutát, neki rontottak a két vasvillás férfinak s úgy elseperték őket az ajtó elől, mintha ott se lettek volna és pár pillanat alatt oly ellenséges szándékkal vették körül a csendőrséget, egyikük egy locsoló kannát vágván az egyik csendőr fejéhez, hogy csak fegyverhasználat alkalmazásával lehetett őket engedelmességre kényszeríteni.

Hogy a négy parasztembernek ennél az esetről semmi hasznát nem vették, azt — azt hiszem — felesleges is mondanom. Azok csak bámultak, vállukat rángatták, adták a rendkívül meglepettet. Pedig bárki is bizonyos lehet felőle, hogy ha saját érdekükről lett volna szó, az a négy vasvillás ember az egész karavánt talán agyon is verte volna. Viselkedésüknek azonban megvan a magyarázata.

A lakosság ugyanis általában közönyös a cigányok iránt. Sőt sok esetben, embertársaikat látván bennök, elnéző, rokonszenves velük szemben. Nagyon sokszor pártfogókra, bűnesetekben pedig segítő társra talál a cigány közöttük. És csak rendkívüli bűncselekmények elkövetése esetén zudul fel ellenük a közvélemény. Mászszor, szórványosabb és jelentéktelenebb bűncselekmények,

csak lokális jelentőségű és hamarosan elmuló felzudulást, elégedetlenséget váltanak ki a lakosság körében.

Ez utóbbi esetekben csak a megkárosított lármázik, mások ellenben egy «adta-teremtette» vagy «fel kellene akasztani mind egytől-egyig» kifejezéssel napirendre térnek az esemény felett és bizony gyakran előfordul, hogy a csendőrnek is megtagadják az engedelmességet, ha cigányok üldözéséhez, elfogásához stb. segítségül hívják őket.

Különösen a tanyai lakosság viselkedése tulságosan passzív e tekintetben, holott éppen ezek lehetnének legjobban segítségére a hatóságnak és a csendőrségnek. De hát ők úgy vélekednek: «Akinék szélén a háza, Isten a szomszédja»! S bizony kétszer is meggondolják, hogy a cigánynak ártsanak-e vagy a hatóságnak a használjanak. Ők mindig a jövőre, a bosszura számítanak.

Mert nem kell ám azt hinni, hogy a cigány, ha letelepítéséhez hozzáfognak, mindjárt beadja a derekát. Talán majd a második, esetleg a harmadik generáció. Addig még nagyon sok cigányüldözés lesz az alföldi tanyák és az alföldet körítő hegységek erdőségei között.

Nem akarom itt emlékezetbe idézni az ősmagyarokat, akik felett pár száz évnek kellett eltelni, míg az őseiktől öröklött nomád élettel felhagytak s ennek folyamánként a megszokott sátor és kunyhó helyett szilárd falu és tetővel ellátott épületekbe költöztek, ebben az akkor már nyugodtan birtokolt honhazában.

De nem hivatkozom az amerikai Inkákra és indiánokra sem, akiknek hiába ígért fűt, fát, kövér legelőt, vadban bő erdőket az Egyesült Államok kormánya, csak engedelmeskedjenek a letelepítés iránt kiadott rendeleteknek, mégis inkább ellenszegültek, harciba kezdtek, leöldöstették magokat, hogy sem ősi szabadságukról lemondjanak.

Azért nem hivatkozom ezekre az eseményekre, mert könnyen azt mondhatnák rá, hogy ezeken nincs mit csodálkozni, még a kevésbé civilizált világban történtek ezek, amikor még a magyarokkal szomszéd nemzetek is csak kezdetleges korát élték a civilizációnak és az indiánokat letelepíteni szándékozó angolok és spanyolok sem nagyon büszkélkedhettek akkori kulturáltságukkal.

Most azonban — mondhatnák — sokkal könnyebben fog ez menni, mert bármerre is huzódnék a cigány eme most ráerőszakolt civilizáció elől, mindenütt művelt nemzetekre talál s végre is be fogja látni, hogy mostani félvad állapotában ezeknél sem talál pártolásra és nem találhat olyan hazára, ahol zavartalanul folytathatná eddigi rabló, nomád életét.

És ez így is van. Tudja ezt a cigány mind. És még sem fog könnyen lemondani az ő eddigi szokásairól és a kóbor életmódjáról.

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniumot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok alkatrészeit és hurokat általánosan elismerve legjobban szállít Magyarország legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. . . .
Árjegyzék minden hangszerről bérmentve küldetik.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kir. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalom és rekonstruált tárogató egyedüli feltalálója. Alapítottait 1847-ben.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.—18.—26. szám.

A hol a románok betörték. — A Vöröstorony-szoros.

Előre látható, hogy amint a telepítési akció annyira megy, hogy minden cigánynak meg lesz határozva a tartózkodási helye, az illetékes csendőrök akár mást se teyenek, mint a hozzájuk tartozó községek szökött cigányait keressék.

Ott lesznek azok már pár nap múlva künn a határban a tanyák közt, az erdőségekben, a homokbuczkás, csalitos, bozótos helyeken, a Teremtő szabad ege alatt, ahol mindenfelől a szabadság mosolyog feljök, a ponyvasátorokban, a nélkülözhetetlen, örökké füstölgő tűz mellett, ahol nem érzik a rájuk erőszakolt kultúra békóit, ahol minden madár nekik dalol s minden ember, gazda vagy cseléd, ur vagy szolga, akarva nem akarva, éppen úgy mint eddig megosztja velök amije van, szánalomból, jóindulatból, félelemből vagy barátságából, ingyen vagy babonával, kártyavetéssel helyettesített vagy bármi más módon, de az adott anyaggal arányban nem is álló ellenszolgáltatásért, az mindegy.

És a lakosságnál is marad minden a régiben. Ki ér rá a cigánnyal törődni közülök? Ha valakit megkárosítanak, menjen a csendőrséghez, hatósághoz a panaszával. Ellenben a többiek, az érdektelen felek, a «ne szólj szám, nem fáj fejem!» elve alapján hallgatnak, mint másszor és nem teszik ki magukat csendőri kikérdezéseknek, hatósági kihallgatásoknak akkor, mikor talán éppen a legsürgősebb munkáikat kell végezni. És különösen nem azoknak a károkozásoknak, amiket a bosszuálló cigány részéről — mondjuk ki — elég jogosan feltételezhetnek.

A lakosság, különösen a tanyai lakosság s a pusztákon, erdőkben élő pásztoremberek nem elméleti, hanem gyakorlati alapon gondolkoznak, mikor felvetik azt a kérdést:

«Megvéd engem az állam a cigánytól; ad nekem kártérítést a cigány okozta károkért? Sovány elégtétel az nekem, hogy a tolvaj, a rabló, a gyilkos cigányt elítélik, bezárják, ha elfoghatják. Addig azonban míg ez megtörténhetik, a bosszuálló cigány, akit feladással, az üldözésében való segédkezéssel ellenségemmé teszek, felgyujthatja a házamat, asztagomat, kazlaimat, ellophatja, rabolhatja jószágaimat s elveheti az életemet.»

«Az állam, a hatóság, a hatósági közeg csak akkor cselekszik, ha a büncselekmény már megtörtént s ha az valamiképen tudomására jut. Addig nincs segítségemre.»

«Hogy kigyót melengetek a keblemen, ha a cigányt segítem. Lehet, de megvan az a reményem, hogy nem bizonyos.»

«Ha enni adok, ha nem árulom el üldözői előtt a rejtekhelyét vagy menekülési irányát, mely utóbbiakat rám sem bizonyíthatják, hogy szándékosan mulasz-

tottam el, talán nem bánt a cigány, talán megkiméli a vagyonomat.»

A köznép csak kétféle eljárást ismer, illetőleg tart célravezetőnek. Enni adni a cigánynak, a szükségességekkel ellátni őt, ha mindjárt kényszerből is, ha valami hasznát veheti munkájánál s ha legalább is az ő fel fogásának megfelelő becsületességgel viseli magát. Ellenben agyonütni, felakasztani mindjárt, ha kárt tesz.

Liberális és radikális egyszerre. De mind a két esetben mindjárt a legszélsőbb végletekig. A fokozatos rendszernek, a két véglet közé eső arany középutnak, a messzemenő méltányossággal egyesített fokozatos szigorinak azonban nem hive. Kulturát terjesztő előharcosokat vagy hasonló önkéntes missziót teljesítőket alig találunk a köznép soraiban.

Általános felfogásuk ez: A hol vad van, ott bizonyosan vadorzóval is mindig találkozunk; míg lesz mit lopni, tolvaj is akad mindig; míg könnyen befolyásolható emberekre talál a pénz ördöge, a szélhámosok, csalók, rablók és gyilkosok fajtája sem fog kifogni soha s mindezeket, míg a cigány cigány marad, azután is el fogja követni, ha letelepítésük valamennyire is sikerül.

Igy és ehhez hasonló módon gondolkozik a köznép. És ennek az ellenkezőjéről, a megváltoztatásáról meggyőzni legalább is lesz olyan nehéz és kell hozzá oly hosszú idő, mint a mennyit a cigányok letelepítéséhez, kötött-helyhez szoktatásához és az előreláthatólag is le nem kicsinyelhető nehézségekre leküzdésére áldozni fogunk.

Ezt azonban csak azok tudják, akik a nép között élnek, naponta köztük járnak, annak gondolkodásmódját és lelkivilágát ismerik. Ezek között pedig, talán nem leszek szerénytelen, ha első helyre a csendőrséget teszem.

A cigányok letelepítésénél, illetőleg az ezzel járó nehézségekre leküzdésénél tehát a lakosság aktív szereplésére nem, vagy legalább is alig számíthatunk. Enélkül pedig, talán nem állítok hihetlent, ha csupán fél-eredményre csökkentem a kísérletezés következményeit.

A most kiadott rendeletnek az a korlátozó intézkedése, hogy a cigányt most besorozzák, lovát, kocsiját hadiczelokra rekvirálják s csak hatósági engedéllyel tarthat azután lovat és megfelelő igazoló okmány (bizonyítvány) nélkül nem kóborolhat sehoh; — igen kevéssel több, mint az eddigi hasonló megszorítások voltak.

A katonaköteles cigányt eddig is besorozták, ha — kézrekerült. Ő pedig úgy elszökött akkor is, mint most. Hiszen egy-kettő kivételével a most besorozott cigány is katonaszökevény vagy szökésért börtönben ül. Vagy

HEGEDŐ

remek felszereléssel
10—12—15—20 korona

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepen

Reményi Mihály-nál szerezhető be Budapesten, Király utca 58. sz.

Minden hangszerről külön árgyék kérendő.

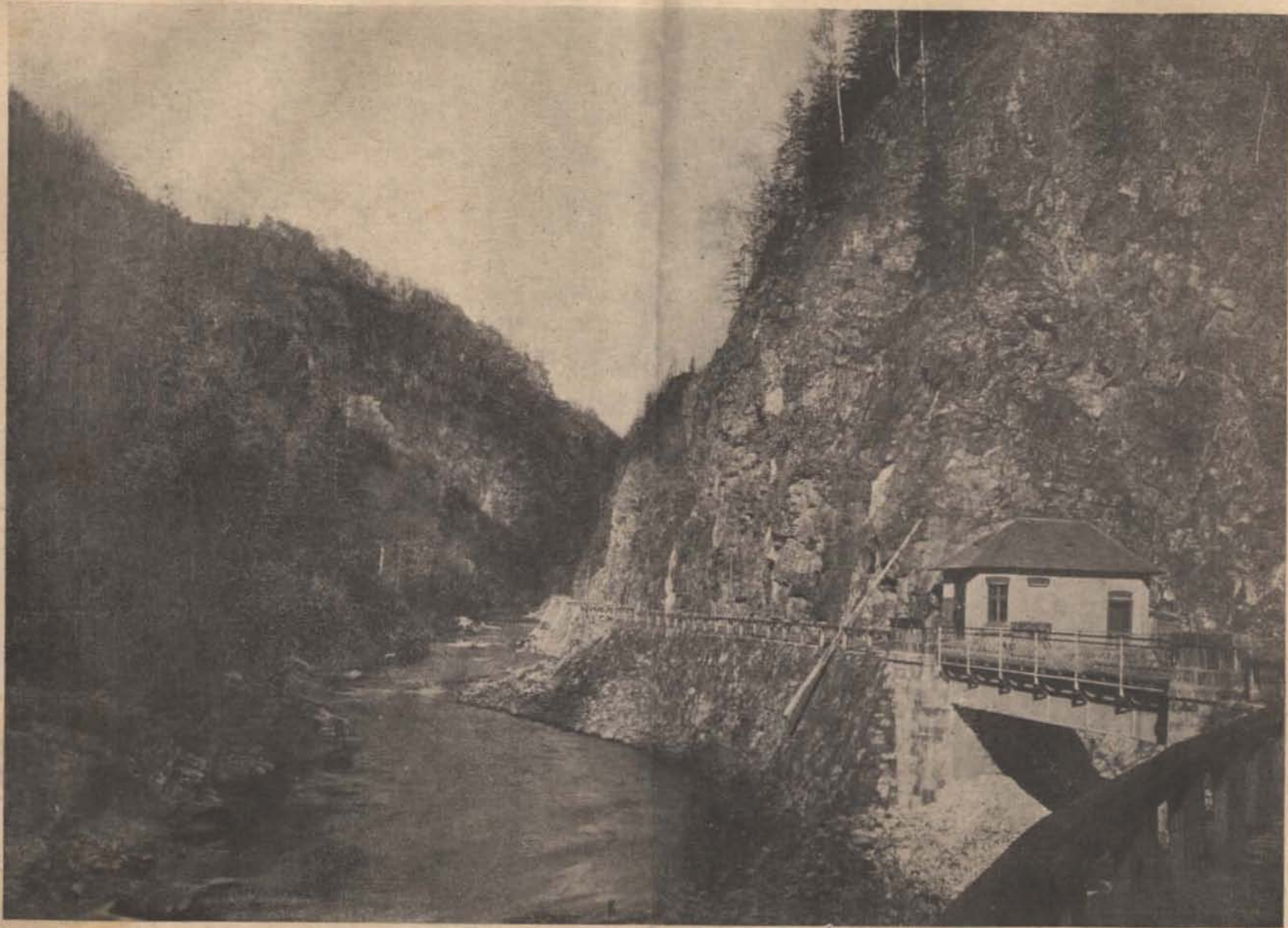
HARMONIKA

10—12—15—20 korona
finomabb 2 soros 30—40—50 kor.

GRAMÓPHON

40—50—60—70 korona
legfin. azél óraműszerkezettel

A hol a románok betörték. — A magyar-román határ a Zsil-völgyében.

megettette ezelőtt és megteszi ezután is, hogy mesterségesen előidézett öncsonkítással szolgálatképtelenné, katonai szolgálatra alkalmatlanná teszi magát. A lótarásnál hatósági korlátozás volt ránézve eddig is a járlatrendszer. És volt is járlatja mindig, sőt több is, mint lova.

Ha járata volt, tudott hozzá megfelelő leírásu lovat lopni vagy cserélni hamarosan. Viszont, ha lovat lopott, járlatot is tudott hozzá szerezni. Hogy hol, kitől, és mi módon, megvesztegetés vagy cserebere útján, annak minden cigány megtalálta a módját. Segitőtársa mindig akadt ehhez a saját fajtája vagy a lakosság között. Ha aztán lova is volt meg járata is, könnyű volt neki ezek egyikét a másiknak megfelelően illetve ahhoz hasonlóvá átalakítani vagy átalakíttatni úgy, hogy a járlatnál is nehéz volt vagy épen rá sem lehetett jönni a meghamisításra, a lóra meg rövid idő múltán a megkárosított tulajdonos maga sem ismert rá.

Arra nézve, hogy az utazgatáshoz kiadandó bizonyítványoknak mily korlátozó ereje lesz és mennyire fogja megkönnyíteni az ellenőrzést, — pár év múlva majd hiteles tapasztalatokkal rendelkezünk. Annyit azonban most is meg lehet említeni, hogy ha a törvény minden §-át épen a kultürember igyekszik minden módon ki játszani, a cigány, az ő veleszületett, sokoldalú ravaszágával nem fog civilizált embertársa mögött maradni a bizonyítványa ellenőrzésének kijátszásában.

De megnehezíti majd a cigányok letelepítésének keresztülvitelét a lakosság ellenszenv és a letelepített cigánynak okkal vagy ok nélkül való, de határozottan előrelátható folytonos üldözése is.

Talán különösnek tetszik az olvasó előtt, hogy a lakosság ellenszenvét hozom itt fel, holott pár sorral feljebb ennek épen az ellenkezőjéről, t. i. arról tettem említést, hogy a cigány a lakoságnál pártolásra talál.

Ellentét azonban nincs a két állítás között. Megmagyarázza ugyanis az a körülmény a látszólagos ellentétet, hogy a pár napi tartózkodás után tovább vonuló cigánykaraván még ébreszthet bizonyos fokú rokonszenvet a lakoságnál, de a cigánynak állandó letelepítése azt az ellenszenvet, amelylyel a lakosság a cigány iránt viseltetik, csak fokozni fogja.

Előre is bizonyosra vehetjük, hogy *czigánysor* nem lesz valami kedves terület egyik községben sem. Ami aprócseprő lopás, gazdátlan károkozás és más egyéb kisebb-nagyobb büncselekmény történik a községben, annak tettesét és bünjeleit — ha ilyen is lesz, elsősorban mindig a cigánysoron fogják gyanítani és keresni.

Lehet, hogy egynémely, esetleg sok esetben jogos lesz ez a gyanu, de tagadhatatlan az is, hogy sok jogtalan zaklatásnak lesznek majd kitéve a cigánysor lakói.

A cigányokat jellemző napirendszerű veszekedések, verekedések, a közeli lakoságnak folytonos kéregetés-

sel, kunyorálással való zaklatása szintén gyakori panaszra fog okot adni, a miknek következményeit szintén a hatósági pártfogás alá került cigányoknak kell majd viselni, mert hiszen a szavahihető lakossággal szemben ki hinne a mindenki által ravasznak, gonosznak ismert cigányok védekezésének. És bizony, mi csendőrök is, nagyon sokszor *felülünk* majd ezeknek az *alapos* feljelentéseknek.

Azt hiszem, mindenki előre látja, hogy mi lesz ennek a vége. Az, hogy a cigány megunja a testet-lelket nemesítő kultura eme csöstől hulló, de soha nem óhajtott áldásait s egy szép reggelen üresen marad hol egyik hol másik község büszkesége: a cigánysor.

Telefonozás, táviratozás a szélrózsa minden irányába: a környékbeli csendőrség mozgósítása követi ezt és folyik a nyomozás mindaddig, míg a boldoggá tett községek érdemes új honpolgárai, a közhatóságilag megállapított néven: Kanalas Csurár Tuták, Kolompár Sztoljka Lulugyák stb. kézre nem kerülnek és a hűtlenül elhagyott fészekbe vissza nem szállítodnak.

Másik szintén súlyos küzdelmek tárgya lesz, leszoktatni a cigányt a sátorbeli, a tűz melletti életről. Hogy mennyire hozzá van nőve a cigány a sátorhoz és a tűzhöz, élénken jellemzi az alábbi eset:

Egyik pestmegyei rendezett tanácsu városnak már régen van egy cigánycsalád lakosa. Aféle intelligensebb család ez a cigányok világában. Tyuktojás nagyságu ezüstgombos ruhájú férfakkal és jól öltözött nőkkel. Saját házastelkük van benn a városban. Cserepes házuk, mint bármelyik jómódu polgárnak. De azért az év nagy részében uton van az egész család. Szent-Pétervártól — Londonig az övük szokott lenni a világ. Nem vármegyében, hanem országokban folytatják a lovakkal való kupeczkedést. Magam is láttam annak idején útlevelükön szentpétervári és londoni konzulátusaink hivatalos pecséiteit.

Ha néha-néha hazakerültek s otthon töltöttek pár hetet, soha se huzódtak be a családiház békés födele alá. Sátort ütöttek az udvaron és tüzet raktak alatta, mint a pusztán szoktak. Mikor pedig a tűzveszélytől féltő szomszédok panaszára betiltotta a rendőrkapitányság az udvaron való tüzelést, kapta magát Miklós cigány: a családfő, a helyett hogy lakóit kilakoltatta volna, inkább épített tető nélkül egy házfalat és ha otthon voltak, ott a falak között ütötték fel a sátort s abban töltötték tűz mellett azt a pár napot, mert mind mondá «a seginy cigánynak csak a szabad ig alatt, a tizs mellett sip az ilete!»

Pedig rojtos gatyában, slingelt ingben, keményszáru csizmában és kék mándliban járt és hosszuszáru pipából «fistelt» a család «firfi nemzetsige», törvénynyel, csendőrrel bajok nem volt, ha vettek, készpénzzel fizet-

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ Zsótér-bérház, Városháza mellett. (Rákóczi szoborral szemben.) ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi diszvarrógépek. — Világhírű tünélküli pathéfonok. — Világhírű tús gramofonok. — Lemez újdonságok és kerékpár felszerelési cikkek főraktárosa.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

tek mindent, nem csaltak, nem loptak, polgári állapotokra büszkén hivatkoztak és bizony minden huzódozás nélkül parolázott velök bármelyik mándlis polgár az ugorkák hazájában. De azért ősi szokásaikról, a sátorbeli, tüzmelletti életről és a folytonos kóborlásról még sem tudtak lemondani.

Amint az eddig felsoroltakból következtethető, nagyon sokféle és csak sok bajjal leküzdhető nehézségekkel kell szembeállani az államhatalomnak, míg ezt a félvadnépet polgárosíthatja és ebből — mint az előbbi közlemény írója is nagyon találóan jellemezte — éppen a csendőrségre fog hárulni a legnehezebb feladat.

A csendőrség azonban ebben is, mint az államhatalom más terveiben és kezdeményezéseiben, amelyekben reá szükség volt, ép úgy mint eddig tette, meg fogja állani a helyét, csak legalább legyen majd elég csendőrré a küzdelmes és főként meghatározhatatlan ideig tartó súlyos feladatra.

Előre nem jósolunk, sem jót, sem rosszat nem állítunk. Optimisták nem vagyunk, pesszimisták nem akarunk lenni. Csak azt hisszük: talán sikerül! És, hogy sikerüljön ez a nagy munka, a belőle reánk eső résznek állunk elébe!

Jóslatok Anglia sorsáról.

Bármilyen kétkedéssel fogadjuk is a régi jóslatokat, annyit mégis el kell ismernünk róluk, hogy igen gyakran eltalálják a századok mulva bekövetkező eseményeket. Mikor Kemerich Miksa, a komoly német természettudós megírta «Prophezeiungen» című könyvét, barátai ezt kérdezték tőle: Hát már ön is megbolondult?

Pedig ő csak chronologikus sorrendbe szedte a régi jóslatokat. És nem lehet tagadni, hogy akadnak emberek, a kik a messze jövőbe látnak. Hogy minő rejtelmes szellemi erő képesíti erre őket, azt még csak ezután fogják megfejteni az orvosok, vagy természetbuvárok, de hogy sok régi jóvendőmondás bevált, azt elvitatni nem lehet.

Különösen divatban volt a jóvendőmondás a középkorban, a mikor a kultura még igen alacsony színvo-

nalon volt s a bűbájosok, a ráolvasók, a jósök és kuruzslók dúsan arattak. De voltak már ekkor olyan jóvendőmondók is, a kik valami belső sugallatból vetítették előre a messze jövő képeit. Kiváltképpen a kalendáriumok voltak tele ilyen jóslatokkal. Albertus Magnus és Michael Nostradanus igen nagy hirre emelkedtek e jóvendőmondók közül.

Ez utóbbiról azt állítják, hogy már 1500 táján megjósolta a csaknem három évszázaddal később bekövetkezett nagy francia forradalmat. Napoleon bukását, sőt a most dúló világháborút is. Mint hihetetlen csodat említette föl, hogy abban a világháborúban a katonák a levegőben járó gépeken fognak csatázni s ez a nagy háború Anglia megsemmisülésével fog végződni.

Egy Cerotte nevű francia író már 1702-ben megjósolta a francia forradalmat.

A természeti jelenségeket is jóslásokra használja föl a nép. 1854-ben egy porosz lap azt írta, hogy január 22-én Rüderich közelében, Arnberg megyében, fata morgana jelent meg, a mely nagy csatát ábrázolt s még a katonák egyenruháját is meg lehetett különböztetni.

Ebből azt következtették, hogy itt fog lejátszódni a világ legnagyobb csatája, de hogy mikor, erről senkise volt tisztában. 1813-ban Westfáliában, Rüdeshim mellett, bezártak egy Benedek-rendi kolostort. A rendfőnök a kolostor bezárása után ezt jósolta:

Nagy háború fog kitörni, a melyben a világ minden népe résztvesz. Az ó- és újvilág fog egymással szemben állani. Ez lesz a legutolsó háború a földön, de egyúttal a legborzalmasabb is. Egy jámbor, istenfélő, békebarát uralkodó fog győzni s meg fogja verni Isten ellenségeit. Ez a háború száz esztendő mulva kezdődik, a mikor a poroszok aratásra indulnak.

A rendfőnök tehát az időpontot csaknem hajszálnyira eltalálta. Noha ezt mindenki előre látta s maga Tolstoj gróf is megjövendölte, ő azonban 1912-re tette a kitérés idejét. Minket leginkább érdekel Nostradanus jóslata, a ki szerint ez a világháború Anglia megsemmisülésével fog végződni. Olyan világhatalom, mint Anglia ugyan végleg meg nem semmisülhet, de már most is azon az uton van, a mely előbbi nagyságának összeomlásához vezet. Casement kivégzésével saját hazájában olyan krátert nyitott meg, a mely szünetlenül háborogni fog s ha a szenvedély hamuesője el is takarja a lappangó tüzet, később annál hatalmasabban fog kitörni.

Egyiptom és a Suez-csatorna, valamint India könnyen kicsúszhatik a talpa alól s ha ezeket elveszti, vége ősi világalmánának. De ha egy hatalmas birodalom élén olyan rövidlátó politikusok vannak, mint Angliában, akkor az a nemzet megérdemli a sorsát.

Vizes lábak

ellen csak úgy védekezhetünk, ha bakancsot, csizmát a rég bevált izoláló hatású «CAMPOLIN» törvényileg védett vízhatlan bőrkenőccsel kenjük. — Kérjen prospektust az egyedüli gyártója:

Krayer E. és Társa szégtől, Budapest, V. kerület, Váczi-ut 34. szám.

Fiók: V. ker., Váczi-ut 6. és IV. ker., Királyi Pál-utca 20. (Kálvin-tér mellett). III. ker., Flórián-tér 18. sz. Ujpesten: Árpád-ut 40. szám.

A hol a józan ész elnyomja a vak gyűlölet, a belátást a boszúvágnak lángja, ott a végzetes fordulatnak előbb-utóbb be kell következnie.

És senki se fogja sajnálni Anglia bukását, mert egyedül ő az oka a háború czéltalan elnyújtásának.

KÉPEINKHEZ.

A hol a románok betörték.

Hazánk természeti szépségekben és történelmi emlékekben rendkívül gazdag délkeleti széléről, a Kárpátok gyönyörű bércei és szorosai felől ádáz harcizaj hallik. Gazdagabbak vagyunk egy szomorú tapasztalattal és gazdagabbak egy — új ellenséggel is. Románia, a hálás szomszéd, bár évtizedek óta élvezte barátságunkat, sőt titkos szövetségesünk is volt, a háború kezdete óta pedig, hol szóval, hol tettel, de mint kiderült, mindig csalárd módon, ismét csak barátságával hitegetett bennünket, végre is levetvén álarczát, ellenségeinkhez szegődött és a folyó évi augusztus hó 27-én esti 9 órakor bécsi követével átadatta hadüzenetét.

Közös emberi tulajdonság: hogy az ellenségről ritkán szoktak jót mondani. De tagadhatatlan az is, hogy mégis más véleménynyel vagyunk egy nyílt ellenségről, mint arról, a ki folyton szemünkbe hizeleg, jó képet mutat, titkon s a hátunk megett pedig boszút forral, ellenségeinkkel konspirál s orvul tör reánk. Románia pedig ez utóbbit tette velünk. Megbizottjuk még át sem adta a hadüzenetet, hadseregeik előcsapatai már megkezdtek az ellenségeskedést, a Kárpátok bércein és szorosain betörték Erdélybe s legtöbb helyen kiméletlenül lemészárolták a csak néhány csendőri bajtársunkból és néhány népfelkelőből állott határőrséget, a melyek, noha nem tudtak még akkor a hadüzenet megtörténtéről, szolgálati megbízatásukhoz hiven, feltartóztatni igyekeztek a — szerintük — csak határsértéssel gyanusítható román katonaságot.

Száz meg száz ellenséget láttak már a Kárpátoknak a jelen számunkban közölt képeken bemutatott szorosai. Betört már ott török, tatár, orosz, de mindannyiszor ki is verték őket dicső elődeink. Az újabbkori Leonidások ezrei véreztek már el ezeken a helyeken, de ellenség még nem üthetett állandó tanyát a Kárpátok bércein belől. Évtizedeken át tartó békés idők után megint hadak utjává váltak ezek a történelmi emlékü bércek és szorosok. És ha még eddig, több mint ezer éven át, sikerrel tudott örködni a magyar haza határainak csorbíthatatlansága felett, hű marad ezuttal is ősi tradícióihoz. És biztosak lehetünk a felől, hogy az az ellenség, a mely vért szomjazva, bösz üvöltéssel, orvul tört be reánk ezeken a kevéssel előbb még békés utakon, a rémület és a halálfélelemtől kergetve fog még ugyanott visszamenekülni, ha a már harmadik év óta tartó ádáz harcokban megedződött vitéz seregeink reakciók mérik a döntő csapást.

HIREK.

Adományok. A császártöltési őrs legénysége a háborúban elesettek özvegyei és árvái részére 4 koronát, a zsámboki őrs legénysége pedig, a vak katonák részére, 13 koronát küldött be hozzánk. Az adományokat rendeltetési helyeikre juttattuk.

Dicséretetek. A cs. és kir. 6. számú portyázó hadtestparancsnokság, a II. számú csendőrkerület állományába tartozó Szücs Illés őrsv. cz. őrmester és Lendvay Imre cs. cz. őrmestert buzgó és fáradhatatlan iparkodással és hűen teljesített szolgálatainak elismerésül, nyilvánosan megdicsérte.

Erdélyi menekültjeink kérelmei. Lőrinczi Mihály, gyimesközéploki őrsbeli őrmester neje ezuton értesíti ismeretlen tartózkodású férjét, Lőrinczi Mihály csendőr őrmestert, hogy jelenleg Törökszentmiklóson, (Jász-Nagykun-Szolnokmegye) Petőfi-ut 29. sz. alatt tartózkodik. Egyuttal arra kéri férjét, hogy hogylétéről mielőbb értesítse. — A bereczki őrsről elmenekült Borcsa Józsefné, csendőr őrmester neje és Juzsan nyugalmazott csendőr, népfelkelő neje kéri mindazokat, kik férjeik felől valamit tudnak, erről őket a csorvási csendőrlakanyába címzett levélen értesítsék.

Kérelem. Futaki Gábor csendőr, ki Gönczön (Abauj-Tornamégye) állomásozik, kéri Illés István, Járfás István és Posztós Ferencz cs. cz. őrmestereket, kikkel 1914—16. években Vodiczán együtt szolgált, hogy címüket vele egy fontos ügyből kifolyólag közöljék. — Lőrincz József cs. cz. őrmester, az abrudbányai őrsről kéri Fazekas János cs. cz. őrmestert, a ki a gyimesbükkösi őrsön szolgált, hogy jelenlegi hollétét vele tudassa.

Pályázat kapusi állásra. A Franklin-Társulat könyvnyomda és irodalmi intézetnél egy kapusi állás megüresedett, melyet az intézet egy megbízható nyugdíjas csendőrrel óhajtana betölteni. Felkéretnek az őrsparancsnokságok, hogy körletükben esetleg tartózkodó ily egyének figyelmét erre felhívják. Olyan egyén is pályázhat, kinek egy keze, vagy egy lába hiányzik, ha egyébként egészséges. A kérvények a Csendőrségi Lapok szerkesztőségéhez nyújtandók be az érdekeltek részéről, mely az illetőket a lap útján annakidején az eredményről értesíteni fogja.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hány puskagolyó talált? A francia lapok, mint Genf-ből jelentik, egy szakértő statisztikáját közlik arról, hogy ebben a háborúban a puskagolyók közül hány talált? Eszerint száz golyó közül csak egy talál és 35 sebesült katona közül csak egynek a sebe halálos. Ilyen körülmények között átlag 3500 golyó közül csak egy okoz emberhalált.

HEGEDÜ

Csodásan szép hangu, vonóval, teljesen felszerelve 8 korona.

Ébenfa felszereléssel 12 és 18 kor. Mesterművek 20 és 40 korona. Egész finomak részletre is. Rosszakat művésziesen javít.

Arjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

Mogyoróssy Gyula kir. szab. hangszergyár

CZIMBALOM

szab. acélszerkezettel, részletre is. Csodásan szép hangu, 5 billentyűvel 16 kor., 6 billentyűvel 21 kor., 8 billentyűvel 25 kor. Valódi rózsafából 70 K, 80 K és feljebb. Finomabbak részletre is kaphatók.

régi magyar hangszer, csodásan szép hangu, 5 billentyűvel 16 kor., 6 billentyűvel 21 kor., 8 billentyűvel 25 kor. Valódi rózsafából 70 K, 80 K és feljebb. Finomabbak részletre is kaphatók.

Fuvolák, cziperek stb. Hungarik. Javítási műterem stb.

Budapest, Rákóczi-ut 71.

Még a hőmérőket is megváltoztatja a háború. A háború sok új dologra tanította meg a tudományt. A «Le Figaro»-ban olvassuk ezt az érdekes észrevételt: «Igazán nem gondolhatunk mindenre. Az orvosi hőmérők, melyeket a katonai kórházakban alkalmaznak, 35 foktól 43 fokig szólnak, ezek jelzik az emberi test hőmérsékletét. Nem sejtették, hogy sok hőmérő keletre is elmegy. A szegény beteg e hőfokok keretében akart maradni, de a szalonikii nap néha 45 fok meleget is előidéz, sőt többet is; ennek következtében aztán a hőmérő szét pattan. Ezért orvosaink; kik lent vannak, az éghajlatnak megfelelő, új hőmérőket követelnek.

Az Unió municziókvitele. Az északamerikai Egyesült-Államok közmondásos semlegességének jellemzésül idézzük az «Agence économique et Financière» adatait, a mely szerint 1914 augusztus 1-étől 1916 április 30-áig az Unió lőszerekben, robbanóanyagokban és fegyverekben félmilliárd dollár értékűt szállított az ententenak. Ebből a szállítmányból a töltények 44 millió 271 ezer, a tüzérségi lőpor 127 millió 767 ezer, egyéb robbanóanyag 195 millió 649 ezer, fegyver 22 millió 474 ezer dollár értékben szerepel, a többi vas, érc alkatrészekre, srappalakra és egyéb hadi szükségletekre esik.

Hogy építik az orosz hadi vasutakat? A «Deni» című orosz ujság közlése szerint egy többszörösen kitüntetett előkelő ember elhatározta, hogy a háború alkalmából ő is kiveszi részét a hazafias működésből — vállalt tehát Galicziában vasutépítést, természetesen az oroszok számára. Megépítette azután a vasutat, de mielőtt még átadhatta volna az oroszoknak, ki kellett vonulniok Galicziának abból a részéből, ahol a sineket lerakatta. Nehogy azonban a magyar-osztrák hadsereg használhassa a vasutat, az orosz kormánytól azt a megbízást kapta, hogy pusztítsa el. Ezt azután meg is cselekedte. Az építésért járó milliókat persze kiutalványozták számára. Hir szerint a vasutat meg sem építette, tehát el sem pusztíthatta, az orosz panamisták azonban gondoskodtak arról, hogy busás részesedés fejében megkapja a millióit.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

K. J. 1. Ténylegesekre nézve előirt szabályszerűen okmányolt nősülési kérvényben a kerületi parancsnokságtól kérendő. 2. Az előbbi házasság felbontásáról szóló jogerős ítéletet csatolnia kell.

Molnád. Császári és királyi Fenség.

Magastátra. Nézetünk szerint sikkasztást képez.

Aktualis. Sajátjából köteles fedezni.

D. J. népf. Szabadka. 1—2. Nem köteles.

Duna. Szolgálati ügy, forduljon tisztí elöljárójához.

Erdő. Nincs igénye.

Cz. F. népf. tizedes. Sorsjegye nem nyert.

Talányok megfejtése. Lapunk ez évi 26. számában közölt talányok helyes megfejtése: Képtalány: «Elélhetünk minden öröm, de nem minden remény nélkül.» — Betűtalány: «Hét szűk esztendő.» — Szótalány: «Sas, kas, has, vas.» — A beérkezett 112 megfejtő közül nyertes lett Mészár András csendőr cz. őrmester Csantavér, Bácsmegeye, kinek a nyereséget már elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás:

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelmebben megengedni méltóztatott, hogy:

Sebesta Ottokár, egy hadtápparancsnokságnál beosztott csendőr őrnagy, a neki adományozott német 2. osztályu Vaskeresztet elfogadhassa és viselhesse.

Ideiglenes nyugállományba helyezettett:

1916. évi október hó 1-ével:

Menyhárt János, V. számú csendőrkerületbeli járás-ormester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Kézdivásárhely.

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Sohajda Sándor járásormester és Peck Ferenc őrsvezető cz. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén, évek hosszú során át tanusított kötelességű, kiválóan ügybuzgó és eredményes működésükért, alárendeltjeik helyes vezetése és befolyásolása, őrsüknek rendbentartása, valamint példás magatartásukért;

Miskech János őrsvezető cz. őrmester, a háború tartama alatt a hadsereg csapatainak minden irányban való támogatása, gyanus egyének megfigyelése, valamint a hadifogoly és katonaszökevények elfogása, áruló és fosztogató egyének kinyomozása, nemkülönben a hadianyagokat jogtalanul elsajátító egyének kinyomozása körül kifejtett ügybuzgó és eredményes szolgálataiért;

Hübel Pál járásormester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt, a közbiztonsági szolgálat terén tanusított szorgalma, de különösen a háború tartama alatt a működő hadsereg csapatainak minden irányban való támogatása és elősegítése, nemkülönben az elhagyott hadianyagok összegyűjtése körül kifejtett buzgó és eredményes szolgálataiért;

Doros István és Debreczeni Dénes őrmesterek, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt, a közbiztonsági szolgálat terén tanusított szorgalmuk, de különösen a háború folyamán a katona és ujoncz, valamint a hadifogoly szökevények elfogása és előállításuk körül kifejtett buzgó és eredményes szolgálataiért;

Bretán László őrmester, Balog Mihály őrsvezető cz. őrmester, Kovács István II., Gyene Benjamin és Galambos István csendőr cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén tanusított kötelességű szorgalmuk, de különösen a háború tartama alatt a hadsereg csapatainak minden irányban való támogatása, hadianyagok összegyűjtése, nemkülönben az állam hadereje elleni büntettek és fosztogatók kinyomozása körül kifejtett, fáradságos és eredményes szolgálataikért;

Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálaírat és orvosi vélemény szerint biztos hatású háziszser. — Eredeti tégely ára 2 korona.

Egyedüli készítő: Szenthe Lajos Patrona Hungariæ gyógyszerháza, Budapest, Damjanich-utca 2. szám.

esetén próbálja meg a világhírű erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt

Hunyadi János őrmester, Szöcs Gábor, Babics László, Németh Mihály, és Gyűjtő József őrsvezető cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén, mint őrsparancsnokok, évek hosszú során át tanusított ügybuzgó és eredményes működésükért, de különösen a háború alatt, a katonaságnak minden irányban való támogatása, katonasági és hadiszökevények elfogása, nemkülönben az elhagyott hadianyagok összegyűjtése körül kifejtett, fáradságot nem ismerő, sikeres tevékenységükért;

Széni János őrsvezető cz. őrmester, Pintye János, Bráz Károly és Less Gergely csendőr cz. őrmesterek, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt, a közbiztonsági szolgálat terén elért eredményes és ügybuzgó tevékenységükért, valamint a háború alatt a katonaságnak minden irányban való támogatása, katonasági és hadifogoly szökevények elfogása, nemkülönben a hadianyagok összegyűjtése körül kifejtett fáradságos és sikeres szolgálataikért;

Berecz József őrmester és Bereczki István őrsvezető cz. őrmester, hosszabb csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén tanusított szorgalmuk és eredményes működésükért, alárendeltjeik helyes vezetése és befolyásolása, őrsüknek rendben tartása, nemkülönben a háború alatt a katonaság támogatása és a hadianyagok összegyűjtése körül kifejtett ügybuzgó tevékenységükért;

a m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Miszlai István járásőrmester, az utóbbi években a közbiztonsági szolgálat terén általában kifejtett buzgó és eredményes működéseért, valamint szakasparancsnok-helyettesi minőségben, a háború következtében felszaporodott sokoldalu teendők lelkiismeretes végzése és alárendeltjeinek helyes vezetéseért;

Hildecz János, Vámos József, Patkó János járásőrmesterek, Komáromy Mihály, Nagy Ferencz II. és Fekete István II. őrsvezető cz. őrmesterek, az utóbbi években a közbiztonsági szolgálat terén általában kifejtett buzgó és eredményes működésükért, valamint a háború következtében felszaporodott sokoldalu teendők lelkiismeretes végzéseért;

Zrim János, Pál János őrsvezető cz. őrmesterek, Kardos József II., Rezner János, Buzicz József és Kerna István csendőr cz. őrmesterek, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén általában tanusított kiváló szorgalmuk, buzgó tevékenységük és eredményes működésükért, valamint a háborúból folyó szolgálatok lelkiismeretes teljesítéseért;

Bujtor Károly őrsvezető cz. őrmester, hosszas csendőrségi ideje alatt általában tanusított buzgó és eredményes működéseért, de különösen az utóbbi két év alatt őrskörletében előfordult nagyobb mérvű bűncselekményeknek buzgalommal és fáradságot nem ismerő nyomozással eszközölt kiderítéseért, valamint a háborúból folyó sokoldalu teendők lelkiismeretes teljesítéseért;

Sári Mihály őrsvezető cz. őrmester, az utóbbi években általában kifejtett eredményes működéseért de különösen az 1915. évben őrskörletében előfordult nagyobb mérvű bűneseteknek kiváló buzgalommal és fáradságot nem ismerő nyomozással eszközölt kiderítéseért, valamint a háborúból folyó sokoldalu szolgálatoknak pontos teljesítéseért;

Garai Lajos őrsvezető cz. őrmester a közbiztonsági szolgálat terén általában kifejtett eredményes működéseért, de különösen az 1915. év folyamán Horváth Sándor és társai zalavári lakosok kárára egy kőborzsigánybanda által elkövetett 3248 K kárértékű ló, lószerszám- és kocsilopás tetteseinek hosszú időt igénylő és kitartó nyomozás során, nagy buzgalommal és fáradságot nem ismerő tevékenységgel eszközölt kiderítéseért, valamint a háború okozta sokoldalu szolgálat lelkiismeretes végzéseért;

Németh István VIII. őrsvezető cz. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálata alatt általában kifejtett hasznos működéseért, nemkülönben az irodai teendőknek pontos és szorgalmas végzéseért, valamint a háború kitörése óta felszaporodott irodai munkának gyors és lelkiismeretes teljesítéseért;

Fábos Mihály járásőrmester, mivel egy rablógyilkosságot egy rablást és lopási esetet nagy körültekintést igénylő, ügyes és szakavatott eljárással párosult nyomozással egy elfogott katonaszökevényre kiderített és a tettest az illetékes katonai parancsnokságnak átadta;

Piliván Imre őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén általában, de különösen hat éven át szárnyirodai segéd munkái alkalmazásában kiváló buzgalommal és pontossággal teljesített szolgálataiért, valamint a háború alatt tetemesen felszaporodott irodai munkák feldolgozása körül fáradságot nem ismerő szorgalommal kifejtett eredményes tevékenységeért;

Vincze János járásőrmester, Csapó György és Bálint János őrsvezető cz. őrmesterek, az utóbbi időben a közbiztonsági szolgálat terén általában kifejtett eredményes tevékenységükért, valamint a háború kitörése óta felszaporodott sokoldalu szolgálatnak nagy buzgalommal és fáradságot nem ismerő tevékenységgel eszközölt pontos és lelkiismeretes teljesítéseért;

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetéteket után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünkknél, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvények és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Németh József V. őrsvezető cz. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén általában kifejtett eredményes tevékenységeért, valamint a háború kitörése óta felszaporodott sokoldalu szolgálatnak fáradságot nem ismerő szorgalommal és pontossággal eszközölt teljesítéseért;

Német János IV. őrsvezető cz. őrmester, Vaszar községben 1916. évi július hó 5-én dühöngött tüzvésznel, a vagyonmentés körül kifejtett önfeláldozó bátor és férfias magatartásáért, valamint a tűz továbbterjedésének meggátlására tett hasznos intézkedéseért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Székely Lajos, Mészáros János, Páti József, Magulán Fülöp, Gerencsér Pál és Dézamits János csendőr cz. őrmesterek, csendőrségi szolgálati idejük, de különösen a háború tartama alatt a közbiztonsági szolgálat terén általában tanusított buzgó és eredményes működésükért;

Berényi György I. őrsvezető cz. őrmester, mivel egy több bűncselekménnyel gyanúsított s körözött katonaszökevényt, ébersége és alapos megfigyelése folytán elfogott, és a köröző parancsban elrendelt helyre átadta;

Bera István őrsvezető cz. őrmester, Varga József III. és Varga Ferencz V. csendőr cz. őrmesterek, hosszas csendőrségi szolgálatuk alatt a közbiztonsági szolgálat terén tanusított buzgó és eredményes tevékenységükért, valamint a háborúból folyó sokoldalu szolgálatnak lelkiismeretes teljesítéseért;

Balogh Antal és Tantos János őrsvezető cz. őrmesterek az utóbbi öt év lefolyása alatt, a közbiztonsági szolgálat terén általában kifejtett buzgó és eredményes működésükért, valamint a háború folyamán felszaporodott sokoldalu szolgálatnak pontos és lelkiismeretes végzéseért;

Bagsán József csendőr cz. őrmester, Vaszar községben 1916. évi július hó 5-én dühöngött tüzvésznel a vagyonmentés és tűz továbbterjedésének meggátlása körül kifejtett hasznos tevékenységeért.

Előléptettek:

őrmesterré:

1916. évi április hó 18-ával:

Szlepceev Pál, III. számú csendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmester;

1916. évi augusztus hó 28-ával:

Lukács Dénes, I. számú csendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmester;

1916. évi szeptember hó 1-ével:

Komáromi Miklós, III. számú, továbbá Weisz Mátyás, Reisenbüchler Engelbert és Bartos János I., IV. számú csendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmesterek;

őrsvezető cz. őrmesterré:

1916. évi szeptember hó 1-ével:

Antal Péter I. számú, továbbá Jakab Mihály, Kangyal János, Tóth Sándor I. és Kostinás Simon, IV. számú, végül Kiss (Csurgai) József, Antal Sándor I. és Nagy Sándor I., VI. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmesterek;

csendőr cz. őrmesterré:

1916. évi május hó 18-ával:

Grabecz Mihály, VI. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1916. évi augusztus hó 5-ével:

Czinka András, VI. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1916. évi augusztus hó 18-ával:

Csuti István I. számú csendőrkerületbeli csendőr;

SZÁNTÓ JÓZSEF

gépáruháza 18 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-
jegyzékem dij-
talanul küldöm.

Képes nagy ár-
jegyzékem dij-
talanul küldöm.

Egyedül nátam kaphatók a Helical, Premier, Postielon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyikerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tűnélküli beszélőgépek, lemezek és varrógépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

**Fiókok: Budapest, VI., Gyár-utca 26.
Nagyvárad, Rulikovszky-út 22.**

Fontos értesítés!

A háboru okozta személyzethiány miatt csak **szegedi főüzletünk**-ből intézzük el a postai küldeményeket, azért a megrendeléseket, pénzküldeményeket és levelezéseket **Szeged, Kárász-utca 9.** címre kérjük.

A 115955 V—b. 1916. sz. belügyminiszteri rendelet szerint

**helyesbített és új
nyomtatványok**

nálunk már kaphatók.